

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TỈNH LÂM ĐỒNG**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Bản án số: 22/2020/HNGĐ-PT

Ngày: 16-11-2020

V/v: Tranh chấp về thay đổi người
trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM**

TÒA ÁN NHÂN DÂN TỈNH LÂM ĐỒNG

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Lê Thị Vân

Các Thẩm phán:

Bà Vũ Thị Nguyệt

Ông Huỳnh Châu Thạch

- Thư ký phiên tòa: Bà Hoàng Thị Phương Chi – Thư ký Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng tham gia phiên tòa: Bà Đỗ Thị Thúy - Kiểm sát viên.

Ngày 16 tháng 11 năm 2020 tại trụ sở Tòa án nhân dân tỉnh Lâm Đồng, xét xử phúc thẩm công khai vụ án thụ lý số 24/2020/TLPT-HNGĐ ngày 15 tháng 10 năm 2020 về việc: “*Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*”.

Do Bản án Hôn nhân và gia đình sơ thẩm số 54/2020/HNGĐ-ST ngày 28/7/2020 của Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng bị kháng cáo.

Theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số 127/2020/QĐ-PT ngày 28/10/2020 giữa các đương sự:

Nguyên đơn: Bà Hồ Thị Diệu L, sinh năm 1986.

Địa chỉ: Thôn PT, xã HT, huyện ĐT, tỉnh Lâm Đồng.

Bị đơn: Ông Nguyễn Duy Q, sinh năm 1984;

Địa chỉ: Thôn PN, xã HT, huyện ĐT, tỉnh Lâm Đồng.

Người kháng cáo: Ông Nguyễn Duy Q – Bị đơn.

(bà L, ông Q, cháu Đ có mặt tại phiên tòa)

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo đơn khởi kiện của nguyên đơn bà Hồ Thị Diệu L thì: Năm 2015 bà và ông Nguyễn Duy Q ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 229/2015/QĐST-HNGĐ ngày 09/11/2015 của Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Về con chung: Giao ông Nguyễn Duy Q nuôi con chung tên Nguyễn Hồ Trúc Đ, sinh ngày 04/5/2011 cho đến ngày con chung thành niên.

Sau khi có Quyết định ly hôn ông Q là người trực tiếp chăm sóc cháu Đ nhưng ông Q chăm sóc không tốt. Ông thường xuyên không có mặt ở nhà và cũng không phải là người trực tiếp chăm sóc cháu, cháu sống chủ yếu với bà nội (mẹ ông Q), việc cháu đi học chủ yếu là cô của cháu (chị gái của ông Q) đưa đón đi học, buổi tối cháu ngủ với bà nội. Ông Q và gia đình thường ngăn cản bà đến thăm con, bà đến nhà thăm con thì thường kiếm chuyện, rồi gây gỗ và không cho bà gặp con, để tránh cãi nhau với gia đình ông Q nên bà chỉ có thể thường xuyên đến trường học để thăm con. Khi gặp cháu trên trường học thì bà thấy quần áo cháu mặc không sạch sẽ, đầu tóc không gọn gàng. Bà mua quần áo cho cháu nhưng gia đình ông Q không nhận, bà mua sữa cho cháu nhưng cháu không dám đem về nhà mà phải cố gắng uống hết những hộp sữa mà bà đã mua, bà có nói cháu để dành về nhà uống thì cháu bảo bố không cho cháu uống nếu biết là của bà mua. Khi bà vô tình gặp cháu trên đường, bà muốn ôm cháu nhưng cháu không dám, cháu nói với bà nếu bà ôm cháu thì về nhà cháu sẽ bị la mắng. Có lần bà gặp cháu trên trường học, cháu nói với bà là tối qua cháu mệt và bị nôn ói tới năm lần nhưng cả nhà không ai biết. Bà cho rằng, ông Q chăm sóc con không tốt, còn gia đình ông Q thì luôn tìm cách ngăn cản tình cảm của mẹ con bà, điều này đã làm cháu bị tổn thương, ảnh hưởng đến tinh thần và tâm lý của cháu. Bên cạnh đó, cháu Đ là con gái, khi cháu đến tuổi dậy thì rất cần sự chăm sóc trực tiếp từ mẹ. Bà được biết hiện nay ông Q đã kết hôn, ông Q sống ở huyện Đức Trọng, còn vợ ông Q sống tại Thành phố Hồ Chí Minh, ông Q thường xuyên đi làm không có ở nhà, ông lại thường xuyên xuống thăm vợ nữa nên càng không có thời gian chăm sóc con.

Hiện nay công việc chính của bà làm spa - chăm sóc da cho phụ nữ, ngoài ra bà còn bán hàng online trên mạng, thu nhập của bà từ 15.000.000 đồng/tháng đến 20.000.000 đồng/tháng. Bà không có nhà riêng nhưng bà thuê nhà nguyên căn để ở và đã ở ổn định gần hai năm nay. Vì vậy, bà yêu cầu thay đổi quyền

nuôi con, bà yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng cháu Đ cho đến ngày cháu thành niên và không yêu cầu ông Q cấp dưỡng nuôi con chung.

Bị đơn ông Nguyễn Duy Q trình bày: Năm 2015 ông với bà L đã ly hôn. Theo quyết định ly hôn thì ông là người trực tiếp nuôi cháu Đ. Tại buổi hòa giải, bà L trình bày hoàn toàn không đúng. Từ khi có quyết định ly hôn ông là người trực tiếp chăm sóc cháu. Thời gian qua con ở với ông cháu phát triển bình thường, tâm lý ổn định. Ba năm liền cháu đều đạt học sinh giỏi. Ông và cháu ở cạnh nhà mẹ của ông và chị gái của ông. Bình thường ông là người đưa đón cháu đi học, khi ông phải đi làm thì cô của cháu là người trực tiếp đưa đón cháu, chi phí cho việc học hành của con do ông tự lo. Công việc của ông là làm vườn và làm xe cơ giới, thu nhập ổn định khoảng 30.000.000 đồng/tháng. Bên cạnh đó, ông có nơi ở ổn định, từ khi cháu ở với ông việc ăn ở và học hành đã ổn định, ông không muốn làm đảo lộn cuộc sống của con cũng như ảnh hưởng đến tâm lý của cháu. Việc ông kết hôn không làm ảnh hưởng gì đến cháu cả, vì sau khi kết hôn do công việc nên ông vẫn ở đây còn vợ ông ở thành phố Hồ Chí Minh, cứ một tháng thì vợ ông về đây thăm gia đình, nên việc này không ảnh hưởng gì đến cháu cả.

Việc bà L cho rằng ông và gia đình ông ngăn cản không cho bà tới thăm con là không đúng. Mỗi lần bà L đến thăm con thì nói chuyện rất hồn hào, to tiếng nên gia đình ông không hài lòng chứ hoàn toàn không ngăn cấm. Trong thời gian ông trực tiếp chăm sóc con, bà L không thường xuyên đến thăm con, vì bà không có nơi ở ổn định và chỉ mua cho cháu được một bộ quần áo. Từ khi cháu ở với ông cháu phát triển bình thường và ổn định nên bà L yêu cầu thay đổi quyền nuôi con thì ông không đồng ý.

Tòa án đã tiến hành hòa giải nhưng không thành.

Tại Bản án số 54/2020/HNGĐ-ST ngày 28/7/2020, Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng đã xử: Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Hồ Thị Diệu L với bị đơn ông Nguyễn Duy Q về yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn. Giao con chung tên Nguyễn Hồ Trúc Đ sinh ngày 04/5/2011 cho bà Hồ Thị Diệu L trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến ngày con chung thành niên.

Ngoài ra bản án còn tuyên về án phí, quyền kháng cáo và trách nhiệm thi hành án.

Ngày 03/8/2020 ông Nguyễn Duy Q có đơn kháng cáo yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng con chung tên Nguyễn Hồ Trúc Đ.

Tại phiên tòa hôm nay; Nguyên đơn bà Hồ Thị Diệu L vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện. Bị đơn ông Nguyễn Duy Q cho rằng sau khi xét xử sơ thẩm Tòa giao con cho bà L nuôi dưỡng nhưng cháu Đ khóc vì không muốn về ở với mẹ cũng như không muốn thay đổi trường học nên ông đã kháng cáo xin được tiếp tục nuôi cháu Đ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Lâm Đồng nêu ý kiến về việc chấp hành pháp luật của Hội đồng xét xử và đương sự: Tại giai đoạn phúc thẩm cũng như tại phiên tòa hôm nay, Hội đồng xét xử phúc thẩm và đương sự đã chấp hành đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Đồng thời, nêu quan điểm đề nghị Hội đồng xét xử, không chấp nhận yêu cầu kháng cáo của ông Q, giữ nguyên bản án sơ thẩm.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Về quan hệ tranh chấp: bà Hồ Thị Diệu L với ông Nguyễn Duy Q ly hôn theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 229/2015/QĐST-HNGĐ ngày 09/11/2015 của Tòa án nhân dân huyện Đức Trọng, Lâm Đồng. Ông Q được trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng con chung Nguyễn Hồ Trúc Đ cho đến ngày con chung thành niên. Đến tháng 12/2019, bà L có yêu cầu được thay đổi người nuôi con, ông Q không đồng ý nên các bên phát sinh tranh chấp. Tòa án cấp sơ thẩm xác định quan hệ “*Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn*” là đúng pháp luật.

[2] Xét yêu cầu kháng cáo của ông Q: Ông Q và bà L đều có yêu cầu được trực tiếp nuôi dưỡng con chung Nguyễn Hồ Trúc Đ. Xét yêu cầu được nuôi con của bà L và ông Q là chính đáng. Bà L và ông Q hiện nay đều có chỗ ở, thu nhập ổn định, đủ điều kiện để trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng con. Tại phiên tòa phúc thẩm khi không có mặt cả ông Q và bà L thì cháu Đ thể hiện nguyện vọng muốn ở với ông Q vì ở nhà ông Q có ông bà nội, có các cô, chú và anh chị em của cháu Đ, hơn nữa cháu không muốn việc học tập bị xáo trộn khi phải thay đổi chỗ ở với bà L. Do đó, để đảm bảo tốt nhất cho cháu ở thời điểm này, cần giao con chung Nguyễn Hồ Trúc Đ cho ông Q trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến khi thành niên là có căn cứ, phù hợp với quy định của pháp luật.

Từ những phân tích trên; chấp nhận kháng cáo của ông Q, sửa bản án sơ thẩm theo hướng đã nhận định.

[3] Về án phí: Do yêu cầu kháng cáo được chấp nhận nên ông Q không phải chịu án phí phúc thẩm theo quy định của pháp luật. Bà L phải chịu án phí sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 2 Điều 308 Bộ luật tố tụng dân sự;
- Áp dụng Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng phí, án phí Tòa án của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

Chấp nhận yêu cầu kháng cáo của bị đơn ông Nguyễn Duy Q. Sửa bản án sơ thẩm.

Xử:

1. Không chấp nhận yêu cầu khởi kiện của nguyên đơn bà Hồ Thị Diệu L với bị đơn ông Nguyễn Duy Q về *“Tranh chấp về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn”*.

Giao con chung tên Nguyễn Hồ Trúc Đ, sinh ngày 04/5/2011 cho ông Nguyễn Duy Q trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng cho đến ngày con chung thành niên.

Quyền đi lại thăm nom con, chăm sóc nuôi dưỡng, giáo dục con; quyền thay đổi người trực tiếp nuôi con; yêu cầu mức cấp dưỡng được thực hiện theo quy định của Luật Hôn nhân và gia đình.

2. Về án phí: Bà Hồ Thị Diệu L phải chịu 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) án phí về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai thu số AA/2017/0000346 ngày 09/7/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng. Bà L đã nộp đủ án phí.

Hoàn trả cho ông Nguyễn Duy Q số tiền 300.000 đồng (ba trăm ngàn đồng) tạm ứng án phí đã nộp theo biên lai thu số AA/20217/0000448 ngày 12/8/2020 của Chi cục Thi hành án dân sự huyện Đức Trọng, tỉnh Lâm Đồng.

Trường hợp bản án được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật thi hành án Dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành theo quy định tại các Điều 6, 7 và 9 Luật thi hành án dân sự, thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật thi hành án Dân sự.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án./.

Nơi nhận:

- TANDTC (01);
- VKSND tỉnh LĐ (02);
- TAND H.Đức Trọng (02);
- Phòng KTNV&THA (01);
- Các đương sự (03);
- Lưu AV – HS (03).

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**
(đã ký)

Lê Thị Vân

